

בהיקש ממקום אחר, חוץ מן השמים, שאין למידן דבר הלמד בהיקש
מדבר אחר הלמד את דינו בהיקש ממקום אחר, ואם כן אי אפשר
ללמוד רגל אחד מרגל אחר שהוא עצמו למד את דינו בהיקש.
מבאר הגמרא את הלימוד באופן אחר: **הא לא קשיא**, כיון שאין
הכוונה כפי שסברה הגמרא בתחילה שכל השעירים נלמדים אחד
מן השני וכל אחד חוזר ומלמד לשאר השעירים, אלא **בולחו**
מקמא נמי – כל הרגלים הוקשו לשעיר הראשון שנכתב בפרשה
והוא שעיר ראש חודש, וממנו למדים שמכפרים על טהור שאכל
קודש טמא, וכן שעיר ראש חודש לומד מהם שמכפר על הנכנס
לבית המקדש ואינו יודע כלל בטומאתו. וכל השעירים למדים
מיום הכיפורים שמכפר על הנכנס לבית המקדש ואינו יודע שהוא
טמא קודם שנכנס אבל יודע לאחר שנכנס, ויום הכיפורים למד
מהם שמכפר על הנכנס לבית המקדש ואינו יודע לא קודם שנכנס
ולא אחר שנכנס.
דוחה הגמרא: **תינח** – נוח ומוכן הדבר ללמוד בדרך זו של היקש
השעירים, **כל דכתב ביה 'ושעיר'** – לכל שעיר הרגלים שהתורה
כתבה בהם 'ושעיר', שהוספת הו"ו באה להקישם לשעיר אחר,
אבל השעיר שנכתב **בצורת** – חג השבועות (במדבר כה ל), וכן
בשעיר של יום הכיפורים (שם כט יא), **דלא כתב ביה 'ושעיר'**, אלא
'שעיר', מנלן שהם מכפרים על כל מה שהשעירים האחרים
מכפרים.
מבאר הגמרא באופן אחר את טעמו של רבי מאיר: **אלא אמר רבי**
יונה, **אמר קרא** בסוף פרשת המועדים (במדבר טו לט) **'אלה תעשו לה'**
במועדיכם, ובלשון זו הוקשו **כל המועדים בולח זה לזה**, לתת לכל
אחד דין שכתוב בפרשה אחרת, וכיון שהכל נלמד מהיקש אחד,
אין בזה חסרון של למד מן הלמד.
שואלת הגמרא: **והא ראש חודש לאו מועד הוא** – והרי ראש חודש
אינו קרוי מועד, ואם כן אינו בכלל ההיקש, ואי אפשר ללמוד
ממנו לכפר על טהור שאכל את הטמא. משיבה הגמרא: **אמר**,
ראש חודש נמי אקרי מועד – באמת גם ראש חודש נקרא 'מועד',
בדאמר אבי דרשה לגבי פסוק אחר, דאמר אבי, אף שכל חודש
תמוז הוא חודש חסר, ואין בו אלא עשרים ותשעה ימים, תמוז
דקרינן **שנתא** – חודש תמוז של השנה השניה לצאת בני ישראל
מארץ מצרים, מלוי מלוייהו – קבעוהו שיהיה חודש מלא, והיו בו
שלושים יום, דכתב בקינת ירמיהו על החורבן (איכה א טו) **'קרא עלי'**
מועד לשבור בחור', והיינו שהקב"ה קבע זמן להמית את בחורי
ישראל בזמן חורבן הבית באותו זמן של חטא המרגלים, שבו
ישראל ביהו של חינו, והמרגלים יצאו לתור את הארץ בכ"ב
בסיון, וחזרו לאחר ארבעים יום, ומחמת מילוי של חודש תמוז
אירעה חזרתם למחנה ישראל בשמונה באב, ובכו בלילה שאחריו
שהוא ליל תשעה באב, ודרשו זאת מהפסוק 'קרא עלי מועד',
שקבעו את ראש חודש, המכונה 'מועד', בשלושים בתמוז, ומחמת
כן בכו בליל תשעה באב, ונקבעה להם בכיה לדורות בלילה זה,
ועל כל פנים מבואר בפסוק זה שראש חודש קרוי 'מועד', ואם כן
אף שעיר ראש חודש נכלל במה שנאמר 'מועדיכם', והוא כלול
בהיקש.
הגמרא מבאר שאף לרבי מאיר שכל השעירים כפרתם שוה, יש
שעיר אחד שאינו בכלל זה: **אמר רבי יוחנן**, ומודה רבי מאיר בשעיר
של יום הכיפורים הנעשה בפנים, שהוא אינו מכפר את כפרתו של
שאר השעירים, והן – ושאר השעירים אינן מכפרין כפרתו.
ומבאר הגמרא: **הוא אינו מכפר כפרתו**, משום שנאמר לגבי
שעיר הפנימי **'וכפר אחרו על קרבתיו אחת בשנה'** (שמות ל א), ודרשו
שרק כפרה אחת מכפר ואינו מכפר שתי כפרות. והן אינן מכפרין
כפרתו, דאמר קרא (שם) **'אחת בשנה יכפר עליו לדתיתכם'**, ויש
לדרוש שבפרה זו שמכפר שעיר הפנימי, לא תהא אלא אחת בשנה,
ומוכח שאין שאר השעירים מכפרים כפרה זו.
מביאה הגמרא ברייתא המסייעת לדברי רבי יוחנן: **תניא נמי הכי**,
על חטא טומאת מקדש וקדשיו שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא

ואתקוש – והוקשו שעירי הרגלים לשעירי ראשי השנים, מה שעיר
ראש חודש במילתא דקודש מכפר – מכפר על חטא שנעשה
בדבר קדוש, והיינו על טהור שאכל בשר קודש טמא, אף שעירי
רגלים במילתא דקודש מכפר – גם שעירי הרגלים מכפרים על
חטא שנעשה בקודש, והיינו על כהן שנכנס למקדש בטומאה.
שואלת הגמרא: **וכי תימא ניכפרו אדרשא חדש** – ואם תאמר
שהלימוד של שעירי הרגלים מראש חודש הוא ללמדנו שיכפרו
על מה שמכפר שעיר ראש חודש, והיינו על טהור שאכל בשר
טמא. משיבה הגמרא: אי אפשר לומר כן, דהא אמרינן לעיל (טו)
שיש לדרוש מהפסוק **'ואתה נתן לכם לשאת את עון העדה'** (ויקרא
י ז) שרק 'אתה' – שעיר החטאת של ראש חודש נושא עון של
טהור שאכל בשר טמא, ואין קרבן אחר נושא עון זה.
ממשיכה הגמרא ושואלת: **וכי תימא דניכפרו שעירי הרגלים**
אזכרים הכפרים – על מה שמכפר שעיר החיוני של יום הכיפורים,
והיינו על הנכנס בטומאה לבית המקדש ונודע לו שהוא טמא רק
לאחר שנכנס, ואין לנו לרבות שיכפר על הנכנס בלי ידיעה לא
בתחילה ולא בסוף. משיבה הגמרא: **הא אמרינן לעיל (טז)** שיש
לדרוש מהפסוק **'אחת בשנה'** (שמות ל א) שבפרה זו לא תהא אלא
אחת בשנה, ואי אפשר לומר שאף שעירי הרגלים יכפרו על עון
זה.
מבאר הגמרא: **אמאי מכפר** – על מה מכפרים שעירי הרגלים,
והרי אינם מכפרים על מה שמכפרים שעירי ראש חודש ולא על
מה שמכפר שעיר של יום הכיפורים, אי על מי שנכנס למקדש
בטומאה, באופן שיש בה ידיעה בתחלה ו-קודם שנכנס ויש בה
ידיעה בסוף ו-לאחר שנכנס, הרי הא' בר קרן הוא – חוטא זה
חייב קרבן עולה ויורד ואינו מתכפר כלל בשעירים, כמבואר
במשנה (ב). ואי נאמר ששעירי הרגלים מכפרים על עון טומאת
מקדש וקדשיו שיש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף – שידע
שהוא טמא, אך כשנכנס שכח שהוא טמא, ולא נודע לו גם אחר
כן שנכנס בטומאה, הא' – הרי על חטא זה, שעיר הנעשה בפנים
יום הכיפורים תולה – מגינים עליו מן היסורים, עד שיוודע לו
שחטא ויביא קרבן על חטאו, כמבואר במשנה (ב). ואי – ואם נאמר
ששעירי הרגלים מכפרים על חטא טומאת מקדש וקדשיו שאין בה
ידיעה בתחלה אבל יש בה ידיעה בסוף, שלאחר שנכנס בטומאה
לבית המקדש נודע לו שחטא, הרי הא' – חטא זה שעיר הנעשה
בחיון יום הכיפורים מכפר, כמבואר במשנה (שם). ועל כרחק
ששעיר הבא ברגלים אינו מכפר אלא על הנכנס בטומאה לבית
המקדש או האוכל בשר קודש שחטא, שאין בה ידיעה – שלא
ידע שהוא טמא לא בתחלה ולא בסוף.
שינוי במשנה: **רבי מאיר אומר כל השעירים כפרתן שוה בו**, על
טומאת מקדש וקדשיו.
מבאר הגמרא: **אמר רבי חמא בר רבי חנינא**, מאי טעמא דרבי
מאיר, **אמר קרא שעיר ושעיר** – הפסוק היה יכול לומר 'שעיר עזים
אחר לחטאת', וכתב 'ושעיר עזים אחר לחטאת', והוקשו בכך כל
השעירים זה לזה, שהרי ה'ו' האמור בתחילת הפסוק מוסיף על
ענין ראשון, ולומד את דינו פרשה זו מהפרשה הקודמת, ובדלהלן.
מבאר הגמרא: **קללמא דעתך** – היה עולה בדעתך לומר, שכל חד
וחד מתקריה נמר – שכל אחד מהשעירים למד את דינו מחבירו,
והשעיר של חג הפסח הכתוב בסמוך לשעיר ראש חודש למד
ממנו שהוא מכפר על כהן טהור שאכל בשר טמא. ושעיר חג
הסוכות שנאמר בסמוך לשעיר יום הכיפורים למד ממנו שמכפר
על הנכנס בטומאה לבית המקדש ואין בה ידיעה בתחילה אבל יש
בה ידיעה בסוף. ושעיר יום הכיפורים נלמד משעיר של סוכות
שמכפר על טומאה שאין בה ידיעה לא בתחילה ולא בסוף. ולאחר
שלמדנו בפרשיות אלו על מה מכפרים, למדים כל הפרשיות זו
מזו, שכל אחד מהשעירים מכפר על כל מה שהאחרים מכפרים.
אך אם כן קשה, והאמר רבי יוחנן, בקל התורה בולה למידן דבר
הלמד בהיקש, מלמד – מדבר אחר שהוא עצמו למד את דינו

1 בפֿוף, וְעַל שְׂאִין בַּהּ יָדִיעָה בְּתַחֲלָה, אֲבָל יֵשׁ בָּהּ יָדִיעָה בְּפֹהַ, וְעַל
2 אָדָם טָהוֹר שְׂאֵכֵל אֶת הַקֶּרֶבֶן הַטָּמֵא, שְׂעִירֵי הָרְגָלִים וְשְׂעִירֵי רָאשֵׁי
3 חֲדָשִׁים וְשְׂעִיר הַנִּעְשָׂה בַּחוּץ מִכִּפְּרִין, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְיֵשׁ לְדִיִּיק,
4 וְאִילוּ שְׂעִיר הַנִּעְשָׂה בְּפָנִים, שְׂיִירָה – הַשְּׂאִירוֹ, וְלֹא מִנְאוֹ כֹאן, וְהֵינּוּ
5 מִשּׁוּם שֶׁאֵינוֹ מִכֹּפֵר עַל מַה שֶּׁהֵם מִכִּפְּרִים, וְכִפְּרָתָן נִמְי שְׂיִירָה – וְגַם
6 בַּכִּפְּרָת כֹּל הַשְּׂעִירִים לֹא מִנָּה הִתְנַא אֶת מִי שֶׁנִּכְנַס לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ
7 וְיֵשׁ לוֹ יָדִיעָה בְּתַחֲלָה וְאִין לוֹ יָדִיעָה בְּסוֹף, שֶׁעַל זֶה מִכֹּפֵר הַשְּׂעִיר
8 הַפְּנִימִי, וְהֵינּוּ מִשּׁוּם שֶׁאִין הֵם מִכִּפְּרִים עַל מַה שֶּׁשְּׂעִיר פְּנִימִי
9 מִכֹּפֵר.

10 שְׁנֵינוּ בַּמִּשְׁנָה: הָיָה רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, שְׂעִירֵי רָאשֵׁי חֲדָשִׁים מִכִּפְּרִין
11 עַל טָהוֹר שְׂאֵכֵל אֶת הַטָּמֵא כּו' וְשֶׁל רִגְלִים מִכִּפְּרִין עַל שֶׁאִין בַּה
12 יָדִיעָה לֹא בְּתַחֲלָה וְלֹא בְּסוֹף, וְשֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים מִכֹּפֵר עַל שֶׁאִין
13 בַּה יָדִיעָה בְּתַחֲלָה אֲבָל יֵשׁ בַּה יָדִיעָה בְּסוֹף.

14 הַגְּמָרָא מְבַרֵּרֵת מֵהֵיכָן לְמַד רַבִּי שְׁמַעוֹן שֶׁכֹּל שְׂעִיר מִכֹּפֵר עַל דְּבַר
15 אֶחָד. שׁוֹאֵלֵת הַגְּמָרָא: בְּשִׁלְמָא שְׂעִירִים דְּרָאשֵׁי חֲדָשִׁים לֹא מִכִּפְּרֵי
16 אֲדִרְגָּלִים, הֵינּוּ מִשּׁוּם דְּאָמַר קְרָא לְגַבִּי שְׂעִיר רֹאשׁ חוֹדֶשׁ (וּיקרא י ז)
17 וְאִתָּהּ נָתַן לָכֶם לְשֹׂאת אֶת עוֹן הָעֵדָה, וְיֵשׁ לְדִרוֹשׁ שְׁעוֹן אֶחָד הוּא
18 נוֹשֵׂא, וְאִינוֹ נוֹשֵׂא שְׁנֵי עֲוֹנוֹת, וְלִפְיֶכֶךְ הוּא מִכֹּפֵר רַק עַל הָאוֹכֵל
19 קוֹדֶשׁ טָמֵא, וְלֹא עַל הַנִּכְנָס בְּטוֹמְאָה לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ לֹלֵא יָדִיעָה

20 בְּתַחֲלָה וְלֹא בְּסוֹף, אֲלֵא שְׂעִירִים דְּרְגָלִים, נִכְפְּרוּ גַם אֲדִרְאשֵׁי
21 חֲדָשִׁים, וְהֵינּוּ עַל טָהוֹר שֶׁאֲכַל אֶת הַטָּמֵא. מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: אָמַר
22 קְרָא לְגַבִּי שְׂעִיר רֹאשׁ חוֹדֶשׁ (שם) וְאִתָּהּ נָתַן לָכֶם לְשֹׂאת אֶת עוֹן
23 הָעֵדָה, וְיֵשׁ לְדִרוֹשׁ שֶׁרַק 'אִתָּה' שְׂעִיר הַחֲטָאתָ שֶׁל רֹאשׁ חוֹדֶשׁ
24 נוֹשֵׂא עוֹן זֶה שֶׁל הָאוֹכֵל קוֹדֶשׁ טָמֵא, וְאִין אַחֵר נוֹשֵׂא עוֹן זֶה.

25 מִמְּשִׁיבָה הַגְּמָרָא וְשׁוֹאֵלֵת: בְּשִׁלְמָא שְׂעִירִים דְּרְגָלִים לֹא מִכִּפְּרִין
26 אֲדִיּוֹם הַכִּפּוּרִים, הֵינּוּ מִשּׁוּם דְּאָמַר קְרָא בַּעֲנִין נְתִינַת הַדָּם עַל
27 הַמִּזְבֵּחַ מִן הַשְּׂעִיר הַקָּרֵב בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים 'אַחַת בְּשָׁנָה יִכְפֹּר עָלָיו
28 לְדִרְתֵּיכֶם' (שְׁמוֹת ל י), וְיֵשׁ לְדִרוֹשׁ שֶׁכִּפְּרָה זֶה שֶׁמִּכֹּפֵר שְׂעִיר יוֹם
29 הַכִּיפּוּרִים, לֹא תִּהְיֶה אֲלֵא אַחַת בְּשָׁנָה, אֲלֵא שְׂעִירִים דְּיּוֹם הַכִּפּוּרִים
30 נִכְפְּרוּ אֲדִרְגָּלִים.

31 מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: אָמַר קְרָא בַּעֲנִין הַשְּׂעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּיפּוּרִים (שם)
32 'וְכִפֹּר אֶהְרֹן עַל קִרְנֹתָיו אַחַת בְּשָׁנָה מִדָּם חֲטָאת הַכִּפּוּרִים', וְיֵשׁ
33 לְדִרוֹשׁ שֶׁרַק בְּכִפְּרָה אַחַת מִכִּפְּרֵי שְׂעִיר זֶה, וְאִינוֹ מִכִּפְּרֵי שְׁנֵי כִפּוּרִים.
34 שׁוֹאֵלֵת הַגְּמָרָא: וְהָא כִּי כְּתִיב לְשׁוֹן 'אַחַת', בְּשְׂעִיר הַנִּעְשָׂה בְּפָנִים
35 הוּא דְּכְתִיב, וּמִנֵּין שֶׁאֵף הַשְּׂעִיר הַנִּעְשָׂה בַּחוּץ אֵינוֹ מִכֹּפֵר עַל מַה
36 שֶׁמִּכִּפְּרִים שְׂעִירֵי הָרְגָלִים. מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: אָמַר קְרָא – נֹאמַר
37 בַּפְּסוּק בַּעֲנִין קִרְבָּנוֹת שֶׁהִקְרִיבוּ בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים (בַּמִּדְבָּר כט יא), 'שְׂעִיר
38 עֲזִים אֶחָד חֲטָאת מִלִּבֶּד

בשעיר הפנימי הרי הוקש אליו השעיר החיצון, שאף כפרתו תהיה
רק פעם אחת בשנה. וְשָׂאֵנִי הָכֵא – ושונה הדבר כאן לגבי הלשון
'אחת בשנה' האמורה בסוף הפסוק, משום דְּאָמַר קָרָא וְכִפֵּר אֲהָרֹן
עַל קִרְוָתָיו אֶחָת בַּשָּׁנָה, וכיון שהוסמכו תיבות 'אחת בשנה'
שבסיום הפסוק לתיבת 'קִרְוָתָיו' שהוא מזבח הפנימי, יש לנו לומר
שרק 'קִרְוָתָיו דְּמִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי', כלומר רק לגבי שעיר הפנימי הקרב
במזבח הפנימי הוא שנאמר המיעוט של 'אחת בשנה' המלמד דרך
כִּפְּרָה אֶחָת הוא מכִּפֵּר וְאֵינוּ מְכַפֵּר שְׁתֵּי כִפְּרוֹת, הָא אלא אפילו שְׁתֵּי
דְּכִפְּרוֹת הוא מכִּפֵּר, והיינו גם על מה שמכפרים שעירי הרגלים.
הגמרא דנה בקרבנות תמימים שלא הקריבום, איך אפשר
לפרותם, ולהלן (א) תביא הגמרא ראייה ממשנתנו לאחת
השיטות: אָמַר עוֹלָא, אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, תְּמִידִין שְׁלֹא הוֹצִיָּרְכוּ לַצִּבּוֹר –
שלא היו צריכים להקריבם עד סוף השנה, ועתה הסתיימה השנה
ואי אפשר להקריב מהם, מאחר וצריכים לקנות את הקרבנות
לשנה החדשה מתרומה חדשה, נִפְדִּין אף שהם תְּמִימִים, ופודים
אותם במעות חולין, והבהמות יוצאות לחולין, וקונים אותם שוב
להקדש ממעות של תרומת השנה החדשה.
הגמרא מביאה את דעת החולק: יָתִיב רַבָּה וְאָמַר לֵהּ לְהָא שְׁמַעְתָּא
– ישב רבה ואמר את דינו של רבי יוחנן, אָמַר לִיה רַב הַקְּדָא, מָאן
צִיָּת לָהּ וְלָרַבִּי יוֹחָנָן רַבָּה – מי ישמע לדין שאמרת בשם רבך רבי
יוחנן, והלא דין זה מוקשה, וְכִי קְדוּשָׁה שֶׁבִּקְּחָהּ לְהִיבֵן הִלְכָה –
קדושת הגוף של הקרבן איך התבטלה ממנו, והרי כיון שהם עדיין
תמימים וראויים להקרבה, אי אפשר להפקיע את קדושתם על ידי
פדיון.
אָמַר לִיה רַבָּה לרב חסדא, וְאָתָּ לֹא תִסְבְּרָא – וכי אינך סבור, דְּלֹא
אָמַרְנָה בקרבנות ציבור המתחללים לצורך 'קְדוּשָׁה שֶׁבִּקְּחָהּ לְהִיבֵן
הִלְכָה', אלא אפשר לחללם אף בלא מום, וְהָתֵנָּה (שקלים פ"ד מ"ה),
מותר הַקְּטוֹרֶת – הנותר מן הקטורת כל שנה, מאותם שלשה מנים
שמהם היה כהן גדול נוטל מלא חופניו ביום הכפורים, מָה הָיוּ
עוֹשִׂין בָּהּ, מאחר ולא היו יכולים להשתמש במה שנקנה מתרומה
ישנה, מִפְּרִישֵׁין מִמֶּנָּה – מתרומת הלשכה מעות לצורך שֶׁכֶּר
הַאֲוִמְנִין שהיו מפטמים את הקטורת, ומזכים להם את המעות על
ידי אחד הגוברים, והרי המעות חולין בידם, וְהִחְלִיין אוֹתָהּ – את
מותר הקטורת על קְעוֹת הַאֲוִמְנִין שקיבלו בשכרם, ובכך יצאה
הקטורת לחולין, וְנִתְּנִין אוֹתָהּ – את מותר הקטורת לַאֲוִמְנִין
בְּשֶׁכֶּר, וְהוֹזִיִּין וְלִקְחִין אוֹתָהּ מִהָאוֹמְנִים, מִמְּעוֹת הַתְּרוּמָה הַחֲדָשָׁה,
לצורך השנה החדשה. והרי גם כאן יש להקשות, וְאִמָּא מחללים
את הקטורת, נִימָא – נאמר, כיון שהקטורת הוקדשה בכלי, הרי
נתקדשה בקדושת הגוף, וְקְדוּשָׁה שֶׁבִּקְּחָהּ לְהִיבֵן הִלְכָה' – והרי דבר
שנקדש בקדושת הגוף אין לו פדיון, אלא ודאי מוכח שבדבר של
ציבור אפשר לחלל לצורך אף בקדושת הגוף.
אָמַר לִיה רב חסדא, קְטוֹרֶת קְאָמְרָת – וכי מפדיית הקטורת רצונך
להוכיח זאת, אין זו ראייה, כיון דְּשָׂאֵנִי קְטוֹרֶת – שונה דינה של
הקטורת,

הַקְּטוֹרֶת הַכְּפוּרִים, וְשֶׁעִיר עִזִּים' הוא שעיר החיצון, וְחִטָּא
הכפורים' הוא שעיר הפנימי, וְאִתְקוּשׁ – והוקש בפסוק זה שעיר
הַיִּצְוֹן לְפָנִים, וכשם ששעיר הפנימי אינו מכפר על מה שמכפרים
שעירי הרגלים, כך גם שעיר החיצון אינו מכפר על עוונות אלו.
שנינו במשנה: יָבִי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוֹדָה אוֹמֵר מִשְׁמֹ כו', שעירי ראשי
חדשים מכפרין על הטהור שאכל את הטמא. מוסיף עליהן של
רגלים שמכפרין על טהור שאכל את הטמא, ועל שאין בה ידיעה
לא בתחילה ולא בסוף. מוסיף עליהן של יום הכפורים שהן מכפרין
על הטהור שאכל את הטמא, ועל שאין בה ידיעה לא בתחילה
ולא בסוף, ועל שאין בה ידיעה בתחילה אבל יש בה ידיעה בסוף.
שואלת הגמרא: מָאִי שְׁנָא שְׁעִירִים דְּרָאִשִּׁי חֲדָשִׁים דְּלֹא מְכַפְּרִי
אֲדָרְגָלִים, הרי זהו משום דְּאָמַר קָרָא לגבי שעיר ראש חודש (ויקרא
יז) וְאוֹתָהּ נָתַן לָכֶם לְשֹׂאת אֶת עֹון הָעֵדָה, ויש לדרוש שרק עֹון
אֲחָד הוא נושא, וְאֵינוּ נוֹשֵׂא שְׁנֵי עֹונות, ואם כן שעירים דְּרָגָלִים נִמְי
לא נִכְפְּרוּ אֲדָרְאִשִּׁי חֲדָשִׁים, והיינו על טהור שאכל את הטמא,
דְּאָמַר קָרָא באותו פסוק של שעיר ראש חודש וְאוֹתָהּ נָתַן לָכֶם
לְשֹׂאת אֶת עֹון הָעֵדָה (שם יז), ונדרוש שרק אוֹתָהּ – שעיר החטאת
של ראש חודש הוא נוֹשֵׂא עֹון זה של טהור שאכל טמא, וְאֵין שעיר
אֲחֵר נוֹשֵׂא עֹון זה. משיבה הגמרא: מתיבת 'אוֹתָהּ' לא מִשְׁמַע לִיה
לרבי שמעון לדרוש מיעוט זה, ולכן הוא סובר ששעירי הרגלים
מכפרים גם על מה ששעיר ראש חודש מכפר.
ממשיכה הגמרא לבאר: מָאִי שְׁנָא שְׁעִירִים דְּרָגָלִים דְּלֹא מְכַפְּרִי
אֲדָרְאִשִּׁי הַכְּפוּרִים, והיינו על הנכנס בטומאה לבית המקדש ונודע לו
שהוא טמא רק לאחר שנכנס, דְּאָמַר קָרָא בענין כפרת הקרבן
שקרב ביום הכיפורים 'אֶחָת בַּשָּׁנָה וְכִפֵּר עֲלֵיו דְּלִדְרִיתֵיכֶם' (שמות ל י),
ודרשו חכמים שֶׁכִּפְּרָה זו שמכפרים שעירי יום הכיפורים לא תִּהְיֶה
אֵלָא אֶחָת בַּשָּׁנָה. שואלת הגמרא: אִי הָכִי, שעירים דְּיוֹם הַכְּפוּרִים
נִמְי לא נִכְפְּרוּ אֲדָרְגָלִים, והיינו על הנכנס בטומאה לבית המקדש
ולא נודע לו כלל שהוא טמא. משום שלשון 'אֶחָת' כְּתִיב באותו
פסוק, שנאמר וְכִפֵּר אֲהָרֹן על קִרְוָתָיו אֶחָת בַּשָּׁנָה, ונדרוש
ששעירי יום הכיפורים כִּפְּרָה אֶחָת מְכַפֵּר, וְאֵינוּ מְכַפֵּר שְׁתֵּי כִפְּרוֹת,
ולא יכפר על מה שמכפרים שעירי הרגלים. משיבה הגמרא: 'אֶחָת'
לא מִשְׁמַע לִיה – לא משמע לרבי שמעון לדרוש מיעוט מתיבת
'אחת'.
מקשה הגמרא: אִמָּאִי אין משמע לו לדרוש מיעוט מתיבת 'אחת',
בודאי הוא משום דְּכִי כְּתִיב 'אֶחָת' בְּשֶׁעִיר הַנִּעְשָׂה בַּפְּנִים כְּתִיב, ולא
לגבי שעיר החיצון, אִי הָכִי, שעירים דְּרָגָלִים נִמְי נִכְפְּרוּ אֲדָרְאִשִּׁי
הַכְּפוּרִים, משום דְּכִי כְּתִיב 'אֶחָת', שמוה רצינו למעט את כפרת
שעירי הרגלים, בְּשֶׁעִיר הַנִּעְשָׂה בַּפְּנִים כְּתִיב, ולא לגבי שעיר
החיצון.
הגמרא מבארת שיש חילוק בין 'אחת בשנה' האמור בתחילת
הפסוק ל'אחת בשנה' האמור בסופו. מתרצת הגמרא: לְעוֹלָם לשון
'אֶחָת' מִשְׁמַע לִיה לרבי שמעון למיעוט, ולכן הוא דורש מ'אחת
בשנה' של סוף הפסוק שהעון שמתכפר על ידי שעיר של יום
הכיפורים לא יכופר אלא פעם אחת בשנה, ואין שעירי הרגלים
מכפרים על מה שמכפר שעיר יום הכפורים, ואף שהפסוק עוסק

אגרות קודש

ב"ה, כ"ח כסלו, תשי"ג

ברוקלין.

שלום וברכה!

... מ"ש במכתבו שאולי יהי' אפשר לעשות מקוה במקומו במשך הזמן בענין דנתן סאה ונטל
סאה, הנה בודאי ידוע לו אשר בשנים האחרונות התחילו להחמיר בזה ביותר ואפילו בארצות"ב, אבל
תקותי שכשיהי' יותר קרוב להפעל בודאי ימצא אופנים איך לעשות מקוה ולצאת י"ח כל הדיעות
מבלי ההיתר דנתן סאה ונטל סאה...